

In het land der blindgangers

Verslag Workshop 2 – Ruiming en Ontruiming: rol van de gemeente Eindhoven

- Spreker 1: Lieke Masselink - coördinator rampenbestrijding en crisisbeheersing
gemeente Eindhoven
I.masselink@eindhoven.nl
- Spreker 2: Jan Pieters - medewerker preparatie veiligheidsregio Brabant Zuidoost
JanPieters@vrbzo.nl
- Verslaglegger: John van Ochten - coördinator rampenbestrijding en crisisbeheersing
gemeente Eindhoven J.van.Ochten@eindhoven.nl

1. Inhoud van de presentatie:

Uitgangspunt van de presentatie was de ruiming van twee vijfhonderdponders en twee duizendponders in de gemeente Eindhoven op 25 januari 2009. In de workshop werd ingegaan op de rol van de gemeente als regisseur, de samenwerking met andere betrokkenen, zoals de hulpdiensten, en de betrokkenheid van bewoners en bedrijven. Aan de orde kwamen de dilemma's waar de gemeente Eindhoven tegenaan liep, de leerpunten van de betrokken partijen en er werd stilgestaan bij de noodzaak van een draaiboek en het (essentiële) belang van een goede communicatie(strategie).

2. Reactie van de deelnemers:

Tijdens de eerste en tweede ronde stelden de deelnemers veel vragen. In de derde ronde werden er relatief weinig vragen gesteld. Vooral de praktische insteek van deze workshop waardeerden de deelnemers. Daarnaast waardeerden deelnemers dat zij een hardcopy van het concept draaiboek bomruiming, alsmede een voorbeeld bewonersbrief, konden meenemen. Ook van de mogelijkheid om een digitale versie van dit concept draaiboek te ontvangen, werd gretig gebruik gemaakt. Verder werden er veel ervaringen uitgewisseld tussen de verschillende gemeenten en discussieerden aanwezigen over het instrument noodverordening, of je wel of niet een grip afkondigt en de financiële aspecten van een ruiming.

3. Onderzoeksvragen

Hierbij wordt een onderscheid gemaakt in algemene vragen en vragen die plenair werden teruggekoppeld. Tevens is een extra onderdeel ontvangen tips opgenomen onder dit punt.

a. Algemeen

1. Is een aannemer verplicht om de politie te waarschuwen als hij een bom/munitie vindt op een bouwterrein? *Ja.*
2. Komt er direct een bomverkenner van de politie? *De vinder van de bom zoekt contact met de meldkamer. De meldkamer informeert verder de verschillende partijen. Mogelijk is een bomverkenner van de politie eerder ter plekke dan de EODD.*
3. Is er vooronderzoek geweest in het gebied? *Ja. Er was een negatieve overlap die niet onderzocht is. Wel op papier, maar niet in de praktijk.*
4. Wie regelt de bewaking/afsluiting van het terrein? *Politie (in overstemming met gemeente)*

5. Hoe worden de veiligheidscirkels bepaald? *Afhankelijk van een aantal factoren. Is de bom beroerd, verplaatst of onaangeroerd? Ligt de bom in de grond of boven het maaiveld? Welke beschermingsconstructie wordt gebruikt? De EODD adviseert in deze.*
6. Is rekening gehouden met oorlogstrauma's van oudere bewoners die werden geëvacueerd? *Niet bij de ruiming in Eindhoven.*
7. Is het proces CRIB ingericht? *Ja, zowel vooraf als tijdens de ruiming.*
8. Is de aanwezigheid van de EODD bepalend voor het moment van de eerste vergadering/bijeenkomst projectgroep? *Niet bepalend, maar wel een zeer belangrijke partner inzake advisering.*
9. Kun je mensen dwingen om hun huis te verlaten bij een ruiming? *Het is mogelijk middels een noodverordening. Er werd stilgestaan bij de algemene wet op het binnentreden en het huisrecht.*
10. Hoe is de burgemeester ingezet? *Vooral als burgervader.*
11. Hoe lang duurt de bouw van een beschermingsconstructie rondom een gevonden bom? *In een normale situatie zo'n 3 dagen. Indien er sprake is van een categorie A bom, dan zou het in 1 ½ dag mogelijk moeten zijn.*
12. Hoe wordt het luchtruim afgesloten? *In Eindhoven is dit via de reguliere contacten met de vliegbasis gebeurd. Elders in het land zal de burgemeester een verzoek moeten doen via de dienst Luchtvaartpolitie van het KLPD.*

b. Plenair

1. Wat kost een ruiming? Met welke kosten moet de gemeente rekening houden? *Voor de gemeente Eindhoven zijn de kosten niet bekend. Uit de deelnemers werd aangegeven dat er toch vooral rekening moest worden gehouden met honderd- tot honderdvijftigduizend euro.*
2. Wordt er een grip afgekondigd en zo ja welke? *In Eindhoven is gekozen voor een grip 0 (motorkapoverleg tussen de officieren van dienst) op de dag zelf van de ruiming.*

c. Tips

1. Vraag bewoners om de bewonersbrief zichtbaar op een raam te plakken, indien zij op de dag van ruiming NIET aanwezig zijn. Dit scheelt de politie enorm veel tijd met het doorzoeken van de wijk.
2. Betrek de buurtvereniging bij een ruiming. Tijdens een bewonersavond kan uitleg worden gegeven.
3. Stel zeker dat het sms-alert werkt. Het is voorgekomen dat een provider een sms-alert herkent als een bom-sms. Daarmee kan een sms-bericht voor 24 uur worden geblokkeerd en heeft het als communicatie-instrument geen nut. Indien het sms-alert door de gemeente wordt geïnitieerd is het verstandig om hierover contact te zoeken met de provider.